

Hormajärvi-yhdistys ry

TOIMINTAKERTOMUS 2016-2017

Valokuvakilpailun 2016 voittaja: "Poikanen selässä" (kuvaja Marja Karjalainen)

Hormajärvi-yhdistys ry

TOIMINTAKERTOMUS 2016-2017

Hallitus ja tilintarkastajat

Anna-Stiina Heiskanen, puheenjohtaja
Risto Natunen, sihteeri
Erkki Tuominen, rahastonhoitaja
Hilkka Hyrkkö
Jussi Rängman
Hannu Teinilä
Matti Törhönen, varapuheenjohtaja
Riikka Ventelä
Anssi Vottonen

Yhdistyksen toiminnantarkastaja on Paul Packalén / varalla Juhani Kumpulainen.
Hallitus on kokoontunut kauden aikana 10 kertaa.

Jäsenistö ja jäsenmaksut

Yhdistyksen rekisterissä on 202 toimintakauden jäsenmaksun maksanutta jäsentä. Vuosikokouksen vahvistama jäsenmaksu oli 40 €. Jäsenkirjeitä on lähetetty toimintakauden aikana 4 kappaletta (joulukuussa, maaliskuussa, toukokuussa ja heinäkuussa). Jäsenkirjeet ovat luettavissa yhdistyksen [www-sivuilla: http://www.hormajarvi.fi/ajankohtaista.html](http://www.hormajarvi.fi/ajankohtaista.html).

Yhdistyksen talous

Yhdistyksen tulorahoitus koostuu jäsenmaksuista, arpajaisista, tukituotteiden mynnistä, jäsenistön toiminta-avustuksista, kuten hapetinpäivistä ja vesihoitomaksuista sekä yksityiseltä ja julkiselta sektorilta saatavista avustuksista. Vesihoitomaksuja kertyi 30.4.2017 päättyneellä tilikaudella 5500 €. Uudenmaan ELY-keskus tuki yhdistyksen hoito- ja kunnostustyötä summalla 5788,39 €. Tilikauden 1.5.2016 – 30.4.2017 tulos on summalla 3974,27 € alijäämäinen. Yhdistyksen taseen loppusumma on 69314,07 €

Yhdistyksen toiminta

Yhdistyksen toiminta kuluneena kautena keskittyi selvittämään ulkoisen kuormituksen vähentämisen mahdollisuuksia. Hormajärven läntisen syvänteen hapetusta on edelleen jatkettu, mitattu ravinnekuormitusta puroista ja seurattu järven ympäristön tilaa. Yhdistyksen toiminta tapahtuu eri teemojen alla työryhmissä. Seuraavat työryhmät ovat olleet toiminnassa kaudella 2016-2017:

Asukastyöryhmä

Asukastyöryhmän tehtävänä on huolehtia asukkaiden yleisen viihtyvyyden edistämisestä. Työryhmä on huolehtinut kyläjuhlien järjestelyistä. Työryhmän jäsenet ovat hoitaneet myös varainhankintaa tukituotteiden avulla. Yhdistyksen jäsenkorttiin on merkitty jäsenetuliikkekme. Asukastyöryhmän vetäjänä on toiminut Riikka Ventelä

Hoitokalastusryhmä

Hoitokalastus on tehokasta järven kunnostustoimintaa, jonka avulla pyritään erityisesti vähentämään järven särkikalakantaa, mikä edesauttaa järven ekosysteemiä toipumaan rehevöitymisen kierteestä. Hoitokalastuksesta huolimatta särkikalojen osuus on edelleen melko suuri, mikä puoltaa hoitokalastuksen jatkamista. Kuluneena vuonna syys- ja talvinuottausta eikä kevään rysäpyyntiä kuitenkaan toteutettu, koska rysäpyynnin saalismäärät ovat jääneet viime aikoina alhaisiksi, jolloin ELYn suositus on ollut, että pidetään välivuosi. Lisäksi jää ei ole ollut riittävän kantavaa talvinuottauksen järjestämiseksi. Yhdistys osallistui järvitaimenen istutuskokeiluun yhteistyössä järven asukkaiden kanssa. Hoitokalastusryhmän vetäjänä ovat toimineet Jussi Rängman ja Anssi Vottonen.

Oja- ja kosteikkotyöryhmä

Ojien kunnostaminen ja virtaaman hidastaminen on tarpeen, jotta hillitään ravinteiden huuhtoutumista järveen ja tukitaan kaikki mahdolliset kuormituslähteet. Kuluneen kautena työryhmä on kartoittanut konsultin avustuksella eri valuma-alueita ja laskuojia tarkoituksena tunnistaa järven kuormituksen kannalta tärkeimmät kohteet, joihin voidaan kustannustehokkaasti rakentaa hajakuormitusta vähentäviä, pitkäkestoisia rakenteita ja joiden maanomistajat ovat halukkaita yhteistyöhön yhdistyksen kanssa. Huhtikuussa tehtiin kenttäkatselmus Pro Agrian asiantuntijan kanssa ojien virtaumahidasteiden ja kosteikkojen rakentamiseksi. Kenttäkatselmuksen perusteella konsultti laati raportin vielä kunnostamattomien ojien tilanteesta sekä suosituksia esim. kosteikkoalueiden rakentamisesta. Raportti on nähtävissä verkkosivuilla (http://www.hormajarvi.fi/Pdf/Ojien_maastokatselmus.pdf). Tähän (sekä myös ojien ravinnepitoisuusmittauksiin; ks. alla) perustuen valittiin mahdollisiksi ensisijaisiksi rakentamiskohteiksi Paloniemen ojan sekä Koivulan ojan valuma-alueet. Neuvottelut maanomistajien kanssa ovat käynnissä, ja mahdollisuuksien mukaan pyrimme käynnistämään suunnittelun ja rakentamisen vuoden 2017 aikana. Ojatyöryhmän vetäjänä on ollut Hannu Teinilä.

Hapetus

Hapetus vähentää ravinteiden vapautumista järven syvänteen sedimentistä. Läntisellä syvänteellä olevat hapettimet ovat olleet toiminnassa kevästä 2008

alkaen. Mittaustulosten perusteella voidaan todeta, että syväneveden happitilanne ja fosforin määrä ovat selkeästi laskeneet hapetuksen alkamisen jälkeen vuodesta 2008 ([Hormajärven hapetuksen vuosiraportti 2016 \(Vesi-Eko\)](#) on nähtävillä yhdistyksen verkkosivuilla (www.hormajarvi.fi/ajankohtaista). Urakoitsijan (Vesi-Eko oy) kanssa on tehty uusi kolmivuotinen hapetus sopimus alkaen 1.10.2016 ja päättyen 30.9.2019. Hapettimien käyttökustannukset ovat n. 1200€ kuukaudessa. Yhdistys huolehtii hapettimien käynnistämisestä ja sulkemisesta syyskierron aikana. Sopimus kattaa laiteurakoinnin ylläpitoineen ja vuotuiset seurantaraportit. Hapettimet ovat toimineet kaudella 2016-2017 odotetusti. Hapetintarkkailijana on toiminut Jussi Rängman.

Ympäristön tila

Näkösyydyden mittaus on helppo ja edullinen tapa saada tietoa järven tilasta ja sen muutoksista. Nykyisiä mittauksia voidaan verrata vanhoihin mittauksiin ja saada näin käsitys tilan muutoksista vuosien varrella. Tämä kuitenkin edellyttää, että mittauksia tehdään säännöllisesti ja mahdollisimman usein, ja että mittaajat ovat perehtyneet mittauksen tekemiseen sekä vertaavat ajoittain keskenään mittaustuloksia. Näkösyvyden mittaus on kaikille helppo ja hauska tapa osallistua kotijärven tarkkailuun. Yhdistys on järjestänyt kaksi kertaa **näkösyvyden mittaussopastuksen** Hiidensaaren venelaiturilla (21.5. sekä 18.6.2017). Näistä on ilmoitettu yhdistyksen verkkosivuilla (www.hormajarvi.fi) sekä Facebook-sivulla (<https://www.facebook.com/hormajarvi/>). Yhdistys jakaa halukkaille mittajille **Secchi-eli valkolevyjä**. Mittaustulokset voi tallentaa kännykällä valtakunnalliseen havaintopalveluun osoitteessa <https://www.jarviwiki.fi/havaintolahetti/>, jossa ne ovat kaikkien katsottavissa JärviWikissä (<http://www.jarviwiki.fi/>). Lisäksi yhdistys seuraa **sinilevien esiintymistä** läntisellä altaalla ja tiedottaa havainnoista yhdistyksen Facebook-sivuilla sekä valtakunnallisen leväseurannan sivuilla Järvi-Wikissä:

[http://www.jarviwiki.fi/wiki/Hormaj%C3%A4rvi_\(23.025.1.001\)/Valtakunnallisen_lev%C3%A4seurannan_havaintopaikka_\(Humppilanniemi\)](http://www.jarviwiki.fi/wiki/Hormaj%C3%A4rvi_(23.025.1.001)/Valtakunnallisen_lev%C3%A4seurannan_havaintopaikka_(Humppilanniemi))

Yhdistyksen tilaamana Länsi-Uudenmaan Vesi- ja Ympäristö Ry (LuVY) mittasi huhtikuussa **Hormajärveen laskevien purojen ravinnepitoisuudet, virtauman, sameuden, sähkönsäilytyksen ja kiintoainepitoisuudet**. Yhdistys on myös koonnut **yhteenedon** kaikista ravinnepitoisuusmittauksista Hormajärveen laskevista ojista vuosina 1994-2013. Ojamittauksiin liittyvät raportit ja tulokset ovat ladattavissa yhdistyksen verkkosivulla (<http://www.hormajarvi.fi/ajankohtaista.html>).

Hoito- ja kunnostussuunnitelman toteutusta ja seuranta on jatkettu edellisen suunnitelman (2012–2016) suuntaviivojen ja prioriteettien mukaisesti. Laajempaan päivitykseen ei ole todettu tarvetta. Kaikki hoitotoimenpiteet suunnitellaan yhdessä alan asiantuntijoiden kanssa. hallituksella on tavoitteena päästä pitkäjänteiseen yhteistyöhön Helsingin Yliopiston kanssa. Kuluneena kautena se ei kuitenkaan ole toteutunut. Ympäristöntila ryhmän vetäjänä on Anna-Stina Heiskanen.

Tiedotus

Hormajärvi-yhdistys on tiedottanut ajankohtaisista asioista ja tapahtumista pääsääntöisesti Facebook-sivuilla. (<https://www.facebook.com/hormajarvi/> ja yhdistyksen sivut <http://www.hormajarvi.fi/> ovat pääasiassa pysyvemmän tiedon säilytykseen. Sieltä löytyy mm. raportteja ja yhdistyksen yhteystiedot. Kuluneena

kautena sivustoja päivitettiin jonkin verran. Tiedotus ryhmän vetäjänä on toiminut Hilikka Hyrkkö.

Pro Hormajärvi

Pro Hormajärvi-ryhmä ei ole toiminut kauden aikana. Ryhmän tarkoituksena on avustaa yhdistyksen hallitusta varainhankinnassa ja toimenpiteiden suunnittelussa.

Muuta toimintaa

Vuoden 2016 vuosikokous ja kesäjuhla Kanneljärven Opistolla 16.7. oli samalla Hormajärviyhdistyksen 25-vuotisjuhla. Lohjan Kamarikuoro esiintyi 25-vuotisjuhlan kunniaksi esittäen kesäisiä lauluja. Vuosikokouksen avaajana toimi opiskelija Anssi Vottonen. Luentojen teemana oli Hormajärven hapetuksen tuloksia ja tulevaisuus sekä katsaus järven nykytilaan. Puhujavieraana oli Vesi-Eko Oyn toimitusjohtaja Erkki Saarijärvi. Kesäjuhlille osallistui noin 100 henkeä.

Vuoden 2016 valokuvakilpailun teema oli ”Minun Hormajärveni”. Äänestys ja voittajakuvan valinta tapahtui vuosikokouksessa. Kilpailuun osallistui 5 kuvaa, joista eniten ääniä sai Marja Karjalaisen kuvaama *’Poikanen selässä’*.

Yhdistyksen aloitteesta on syntynyt perinne juhlistaa kesäkauden päättymistä **elokuun merkkitulilla** elokuun viimeisen viikonlopun lauantai-iltana. Elokuun tulet sytytettiin taas kerran 30.8.2016 merkinä yhteisestä ponnistelusta järven suojelemiseksi.

Kiitokset

Yhteistyö Lohjan kaupungin, Uudenmaan ELY-keskuksen ja Hormajärven kalastusosuuskuntien ja yksityisten vesialueiden omistajien kanssa on jatkunut hyvänä. Yhdistys kiittää kaikkia yhteistyötahoja, yrityksiä ja yksityisiä henkilöitä monipuolisesta avusta ja panoksesta järven hyväksi. Erityiskiitokset Kanneljärven Opistolle, joka on tarjonnut mainiot puitteet kesäjuhlille ja vuosikokouksille.